de Bibliotheek

GRIP OP DE ZOMERDIP

2022

Het verhaal van de bibliotheek moet verteld worden! In de loop van het jaar verschijnen daarom verschillende publicaties. In deze publicatie delen we de ervaringen van een lagere school en een bibliotheek over doorlezen tijdens de zomervakantie.

We spraken met de lees- en mediaconsulent van Bibliotheek West-Brabant, de leerkracht van groep 4 van obs De Springplank en twee ouders van kinderen op obs De Springplank. Waarom is het zo urgent dat basisschoolkinderen doorlezen in de schoolvakanties? Helpt het kinderen na de grote vakantie sneller de leesdraad weer op te pakken?

de Bibliotheek

De zomervakantie is de tijd voor basisschoolkinderen om bij te tanken. Geen school, sportclub of verplicht vroeg opstaan. Het is ook een periode waarin kinderen minder lezen. Doorlezen tijdens de zomervakantie voorkomt een terugval in leesniveau en -motivatie en vergroot het leesplezier. “Lekker doorlezen in de grote vakantie”, is daarom de belangrijkste boodschap van Lisette van Geel, lees- en mediaconsulent van Bibliotheek West-Brabant. Samen met leerkracht Rob Stevens van obs De Springplank in Fijnaart vertelt zij hoe ze kinderen én ouders enthousiast maakt om in de vakantie avonturen in boekvorm te beleven. Twee ouders van kinderen die in de vakantie hebben doorgelezen delen hun ervaringen.

Lisette van Geel

Lisette:

“Lezen tijdens de zomervakantie zorgt ervoor dat het leesniveau op peil blijft en kinderen na de vakantie snel de draad weer oppakken.”

“De urgentie is groot om door te lezen in de weken dat er geen school is”, schetst Lisette. “Scholen werken hard aan het inlopen van de leesachterstanden die door corona zijn ontstaan. Daarnaast werkt elke leerkracht aan het stimuleren van het lezen en wil diegene elk kind met voldoende leesniveau afleveren aan het vervolgonderwijs. Als het lezen tijdens de zomervakantie stilligt, zorgt dat voor een extra hoge leesdrempel aan het begin van het nieuwe schooljaar. De gevolgen hiervan zijn opstartproblemen en een gedaald leesniveau dat zich gedurende het schooljaar minder snel ontwikkelt. De bibliotheek, leerkrachten en ouders hebben een belangrijke rol in het stimuleren van lezen tijdens de zomervakantie. Want als kinderen tijdens de vakantie lekker veel lees(kilo)meters maken, komen ze beter uit de startblokken aan het begin van het nieuwe schooljaar.”

Goed gevuld boekentasje

Er zijn verschillende zomerleesmethodes waarbij kinderen op een speelse, laagdrempelige manier worden gestimuleerd om ook tijdens de grote vakantie een boek te pakken of een taalspelletje te doen. Bibliotheek West-Brabant gebruikt zowel de zomerleesmethode *Vakantielezen* van Stichting Lezen als *Zomerlezen* van Cubiss. Lisette heeft ervaring met *Vakantielezen*. Ze vertelt: “Met *Vakantielezen* krijgen alle leerlingen voor de grote vakantie een tasje met boeken mee naar huis. Hierin zitten onder andere twee leesboekjes (met verschillende thema’s), een moppenboek, een informatieboek, een checklist om het aantal gelezen boeken bij te houden, een folder voor ouders met tips om het lezen leuker te maken en een folder over digitaal lezen. Plus een aanmeldformulier voor een gratis lidmaatschap van de bibliotheek. Een leuk samengesteld, afwisselend pakket dat uitnodigt tot lezen en blijven lezen.”

De Springplank leest door!

Het is niet het eerste jaar dat de bibliotheek op deze manier het doorlezen aanmoedigt bij basisscholen. “Na een oproep om deel te nemen aan *Vakantielezen*, meldden dit jaar drie scholen in ons werkgebied zich aan”, vervolgt Lisette. “Waaronder dus De Springplank. *Vakantielezen* heeft twee programma’s: voor de onder- en voor de bovenbouw. Vooral in de onderbouw is het van belang door te blijven lezen, omdat deze kinderen net leren lezen en leesroutine opbouwen belangrijk is. Bij De Springplank werken we met *Vakantielezen* daarom met groep 3 en 4.”

Bibliotheek en de school

Over de samenwerking met de school vertelt Lisette: “Deze school maakt gebruik van de Bibliotheek *op School* en er is goed contact met de leescoördinator. Samen met de betrokken leerkrachten en leescoördinator van de school, maakten we een plan om het *Vakantielezen* onder de aandacht te brengen. We waren het erover eens dat we dat op een positieve, luchtige en vrolijke manier wilden doen.”

Enthousiasme overbrengen met herkenbaar filmpje

Met een heus Zomerleesfeest werden de leerlingen van leerkracht **Rob Stevens** en collega's Marijke Ribbens en Kees Rombouts en hun ouders aangespoord om mee te doen met *Vakantielezen*. Rob blikt terug: "We organiseerden een feestelijke bijeenkomst aan het eind van de schooldag, waarin we uitlegden waarom het zo belangrijk is om door te lezen in vakantietijd. We wilden het positief brengen en maakten daarom een leuk filmpje om het verhaal te ondersteunen. Samen met mijn collega speelden we de basisschoolleerlingen Rob en Kees, een jongere versie van onszelf. Kees leest in de vakantie lekker door en maakt daardoor een vliegende start in zijn nieuwe groep. Rob doet dat niet en leest na de vakantie hakkelend en komt maar langzaam op gang omdat zijn leesniveau is weggezakt. Daarnaast was onze boodschap: wil je spannende avonturen beleven in je vakantie? Ga lezen! Want door te lezen, ben je even in een andere wereld en maak je allerlei leuke dingen mee." Lisette was tijdens het Vakantieleesfeest aanwezig om samen met de leescoördinator het verhaal namens de bibliotheek te vertellen. "Het was waardevol om dit met elkaar te doen. We konden zelf zien hoe enthousiast de kinderen en ouders waren, bovendien konden we vragen direct beantwoorden."

Rob:

"We wilden op een laagdrempelige, positieve manier ouders én kinderen aanzetten om ook tijdens de vakanties te blijven lezen."

Lekker lezen in de zomervakantie

Wat Rob, Lisette en hun collega's voor ogen hebben – enthousiasme overbrengen – lukt. **Simone Kloet** kwam samen met haar zoon Duke (toen in groep 3) naar het Vakantieleesfeest. Simone: "Duke is geen lezer, hij is meer van de cijfertjes. Uit zichzelf pakt hij geen boek. En de eerlijkheid gebiedt te zeggen: zelf ben ik ook geen boekenwurm. Des te fijner was de leuke presentatie op school en de goede uitleg waarom doorlezen in de zomervakantie zo belangrijk is. In de eerste weken van de vakantie pakten we regelmatig het tasje met boeken erbij om samen te lezen. Daarna liep het enthousiasme wat terug, maar in de laatste vakantieweken pakten we samen de draad weer op als voorbereiding op het nieuwe schooljaar."

Simone Kloet met zoon Duke

"Duke is geen lezer. Dankzij het tasje en de enthousiaste aanpak van de school pakten we deze vakantie toch regelmatig de boeken erbij om samen te lezen."

Simone

Patrick Hamers met Thijs en Evy

Kees en Rob op vakantie

Ook **Patrick Hamers**, de vader van Thijs en Evy is positief over *Vakantielezen* en de gezamenlijke aanpak van de school en de bibliotheek. “Ik ben heel blij dat Thijs (toen in groep 4) graag leest. Hij gaat regelmatig zitten met een boek en ik stimuleer dat ook. Het tasje met boeken kwam tijdens de vakantie dan ook regelmatig voor de dag. Het filmpje van Kees en Rob was natuurlijk supergrappig. De onderliggende boodschap kwam ook heel duidelijk over; blijf lezen om straks beter van start te kunnen gaan én omdat je lezend avonturen beleeft. Dat uurtje uitleg maakte dat ouders écht in de gaten kregen hoe belangrijk lezen is. Het is heel goed dat benadrukt werd hoe goed het is om ook tijdens de vakantie een boek te pakken. Ik heb geen vergelijkingsmateriaal met voorgaande jaren, maar als ik zie hoe goed het nu gaat, ben ik heel trots op Thijs.”

Het effect van doorlezen tijdens de vakantie

Ondertussen is het nieuwe schooljaar in volle gang en kijkt Rob met een goed gevoel terug op *Vakantielezen*. “Het wérkt. Alle kinderen geven aan dat ze doorgelezen hebben in de vakantie, al verschilt de frequentie natuurlijk. Na de vakantie praatten we in de kring na over de boekavonturen die zij beleefd hadden. Als een leerling dan vol vuur vertelde over een boek met eenhoorns of katten in de hoofdrol, dan is de kans groot dat klasgenoten het boek ook willen lezen.” Voor Rob is het *Vakantielezen* dan ook een blijvertje. “Ja, als het aan mij ligt organiseren we ook komende zomer weer een spetterend Vakantieleesfeest voor de kinderen.”

Patrick:

“Vorig jaar, zonder Vakantielezen, kreeg het lezen niet veel aandacht tijdens de vakantie. Dit jaar was dat anders. Thijs pakte regelmatig het tasje erbij; het leuke moppenboek was favoriet!”

Andere vormen van lezen

Lisette vult Rob aan: “Het is niet nodig om uitsluitend boeken te lezen. Het kunnen ook strips zijn of digitale boeken. En op de online bibliotheek staan ook genoeg verhaaltjes en taalspelletjes. Want ook spelenderwijs leren kinderen beter lezen.” Lisette adviseert andere bibliotheken om actief de samenwerking te zoeken met de scholen. “Trek samen op, zodat je ouders én kinderen enthousiast maakt. Als je op een toegankelijke, positieve manier vertelt waarom doorlezen slim is, zorgt dat voor de juiste mindset bij ouders en wordt het voor kinderen steeds normaler om tijdens de vakanties te lezen.”

Ondersteboven lezen? Bingo!

Volgens Rob is het belangrijk dat kinderen ook in de kerst- en meivakantie doorlezen. “Als kinderen twee weken of langer de leesroutine missen, zien wij al verschil. Daarom gaven we afgelopen jaar in de kerstvakantie bingokaarten mee, met daarop opdrachten als: maak een foto als je leest in je pyjama. Of eentje als je lezend ondersteboven hangt. Dat zorgde na de vakantie voor een wand vol vrolijke leesfoto’s, verhalen over boeken én het inspireerde niet-lezende kinderen. Met dit laagdrempelig soort ‘vakantiehuiswerk’ willen we kinderen prikkelen om lekker met boeken, prentenboeken, taalspelletjes en andere leesvormen aan de slag te gaan in hun vrije tijd.”

de Bibliotheek

GRIP OP DE ZOMERDIP

Colofon:
Deze publicatie is tot stand gekomen binnen het project Brabantse Jeugd en Jongeren Geletterd.

© Cubiss, oktober 2022

Provincie Noord-Brabant

Cubiss